

داستان‌های خارجی / ۳۴

شب‌های روشن

و پنج داستان دیگر

نوشته

فئودور داستایوسکی

ترجمه

پرویز همتیان بررجنی

مؤسسه انتشارات امیرکبیر

تهران، ۱۳۹۵

سرشناسه: داستایوسکی، فتودور میخائیلوویچ، ۱۸۲۱-۱۸۸۱ م.
Dostoyevsky, Fyodor.

عنوان و نام پدیدآور: شب‌های روشن و پنج داستان دیگر/ نوشته فتودور داستایوسکی؛ ترجمه پرویز همتیان بروجنی.

وضعیت ویراست: ویراست ۲.

مشخصات نشر: تهران: امیرکبیر، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۳۷۰ ص.

فروست: داستان‌های خارجی؛ ۳۴.

شابک: 978-964-00-1865-1

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.

یادداشت: کتاب حاضر از متن انگلیسی با عنوان «Stories» به فارسی ترجمه شده است.

یادداشت: چاپ چهارم: ۱۳۹۵.

موضوع: رستان‌های کوتاه روسی - قرن ۱۹ م.

شماره افزوده: همتیان بروجنی، پرویز، ۱۳۳۰-، مترجم.

مبندی کنگره: ۱۳۹۵/۱ PG ۳۳۵۹/۱

رده‌بندی دیوید: ۸۹۱/۷۳۳

شماره کتاب: سی م: ۳۳۳

کتابخانه ملی ایران: ۱۸۶۵-۱-۰۰-۹۶۴-۹۷۸

این کتاب ترجمه شده است.
Dostoyevsky, Fyodor. *Stories*. Moscow: Progress Publishers, Second edition 1975.

مؤسسه انتشارات امیرکبیر

تهران: خیابان جمهوری اسلامی، میدان استقلال صندوق پستی: ۱۱۳۶۵-۴۱۹۱

شب‌های روشن و پنج داستان دیگر

© حق چاپ: ۱۳۸۶، ۱۳۹۵، مؤسسه انتشارات امیرکبیر

نوبت چاپ: چهارم (ویراست جدید)

نویسنده: فتودور داستایوسکی

مترجم: دکتر پرویز همتیان بروجنی

طراح جلد: محمدرضا نبوی

حروف متن: میترا ۱۳

چاپ و صحافی و لیتوگرافی: چاپ واژه‌پرداز اندیشه، تلفن: ۷۷۱۴۵۰۶۳۶

شمارگان: ۱۵۰۰

بها: ۱۷۰۰۰۰ ریال

تلفن مرکز فروش: ۰۲۱-۱۲۸۰۶۲۱

فروش اینترنتی: www.amirkabir.net

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه‌برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به‌جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیومه در مستندنویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست

۷	سگفتار مترجم
۱۱	مقامه
۴۱	مردم فیر
۱۸۹	شب‌های روشن
۲۵۹	بزدل
۳۱۷	صبور
۳۷۳	یک اتفاق بسیار ناگوار
۴۴۳	روئیای یک مرد مضحک

www.ketab.ir

پیشگفتار مترجم

فئودور میخاییلویچ داستایوسکی در میان نویسندگان برجسته جهان از چنان جایگاه رزشمند برخوردار است که نمی‌توان تأثیر او را بر آنان نادیده گرفت. از هرمان هسه، گئورگ برنسل پروست، ویلیام فالکنر، آلبر کامو، فرانتس کافکا، هنری میلر، یوکیو شیمادا، نابریل گارسیا مارکز، و به‌طور کلی همگی نویسندگان قرن بیستم به نوعی تحت تأثیر اندیشه‌های او قرار گرفته‌اند. حتی ارنست همینگوی^۹ داستان‌نویس کشور آمریکا، تأثیر داستایوسکی بر آثار خود را بسیار عمیق می‌داند. به‌راستی، در داستان‌های داستایوسکی چه چیزی نهفته است که او را در میان مردم سراسر جهان چنین شک‌حص و نمونه کرده است؟ بی‌تردید، هر نویسنده‌ای برای بیان اندیشه‌ها و عقایدش شده‌اند. برای گفتار و دیدی ویژه برای نگاه به رویدادهای پیرامون خود دارد. نسبت به پرمانان داستان‌های داستایوسکی برخلاف نویسندگان رمانتیک قبل از او که در زیبایی‌های دلاوری،

-
1. Hermann Hesse
 2. Marcel Proust
 3. William Faulkner
 4. Albert Camus
 5. Franz Kafka
 6. Henry Miller
 7. Yukio Mishima
 8. Gabriel Garcia Marquez
 9. Ernest Hemingway

انسان دوستی و پایبندی به اصول اخلاقی برخوردار بودند، بری از چنین خصلت‌ها و یا درگیر مبارزهای درونی برای دستیابی به چنین ویژگی‌هایی هستند؛ خصوصیات که قهرمانان داستان‌های او را برای تمام اقشار مردم حقیقی‌تر و ملموس‌تر می‌سازد؛ انسان‌های افتاده و فداکار مسیحی مانند پرنس میشکین^۱، سونیا مارملادووا^۲ و آلیوشا کارامازوف^۳، پوچ‌گرایان خود ویرانگر مانند سويدريگایلو^۴، مرد باکف^۵ و هوسرانانی بدبین مانند فئودور کارامازوف^۶، بسیاری از آنان مانند را. سولنیکیف در جنایت و مکافات و ایوان در برادران کارامازوف ضدقهرمان هستند و یا مانند پرنس میشکین در ابله دارای رفتارهایی می‌باشند که از نظر ما ابلهانه به نظر می‌رسند. براین چه چیز در این رمان‌ها وجود دارد که آن‌ها را به عنوان آثار برجسته در چشم تهناتین نمودار می‌کند؟ در حقیقت، داستایوسکی به تضاد موجود در روان انسان‌ها مپردازد. با درگیر کردن شخصیت‌های داستان‌های خویش با عواقب خوشایند و یا خوشایند ناعادلان در صحنه‌هایی کاملاً هیجان‌انگیز و در فضایی رسواکننده و ویرانگر با سرنوشت نواب‌ایی که سرانجام آنان را به کشف حقیقت هدایت می‌کند، سیر واقعی بحالت روح و روان را در انسان نشان می‌دهد. شش داستان نیمه‌کوتاه انتخاب‌شده مربوط به شش دوره خاص از زندگی اوست و سیر تکامل اندیشه را در این نویسنده بزرگ را به‌تازگی می‌دهد. قهرمانان این داستان‌ها انسان‌هایی بسیار معمولی و از همان دسته کسانی هستند که ما هر روزه پیرامون خود مشاهده می‌کنیم. این افراد در مسیر پیشرفت داستان نوعی با نقاط عطف در زندگی خود روبرو می‌شوند و پاسخ درست یا نادرست آنان تعیین‌کننده سرنوشت بعدی‌شان است. داستایوسکی در نتیجه‌گیری از داستان‌هایش همیشه بر

1. Prince Mishkin
2. Sonya Marmeladova
3. Alyosha Karamazov
4. Svidrygailov
5. Smerdyakov
6. Fyodor Karamazov

پایان تلخ آن‌ها تأکید ندارد بلکه تغییر و تحولی که در شخصیت داستان‌های او صورت می‌گیرد، از گزندگی چنین سرانجامی می‌کاهد و در حقیقت اوج خلاقیت او در پایان داستان نمودار می‌شود حتی انزوا، زندان، دیوانگی و مرگ نه تنها بیانگر سقوط اخلاقی قهرمانان او نیست بلکه به نوعی تعالی و تکامل شخصیت‌ها را در وجودشان به نمایش می‌گذارد.

بسیاری از رمان‌های داستایوسکی از نظر زمانی فشرده هستند و تنها چند ساعت (سبوعه) یا چند روز (شب‌های روشن) و یا چند ماه (مردم فقیر) را بیشتر در بر نمی‌گیرند. این عمل باعث می‌شود که نویسنده از اثرات گذشت زمان بر سرنوشت قهرمانان خود را بیابد. درونمایه بسیاری از داستان‌های او را خودکشی، غرور پایمال شده، انزوا، دست رفته خانوادگی و تجدید حیات معنوی از طریق رنج بردن تشکیل می‌دهد.

داستایوسکی در سراسر داستان‌هایش از رنج انسان‌ها سخن می‌گوید، اما به شیوه‌ای دلنشین؛ گویی ستان‌ها همچون بارانی پرمهر و باصفا زنگ چهل و غم و اندوه را از دل انسان می‌سوید و آن‌ها را در برابر چشمان او به نمایش می‌گذارد. او چنین برداشتی را در پایان داستان «بزدل» با مهارت و به زیبایی تمام بیان می‌کند و شهر آرمانی‌اش را که او همیشه در پی آن بود، نمایان می‌سازد. در تمام داستان‌های بلند به‌طور کلی و در مورد این شهر آرمانی به‌ویژه یک خط اصلی دیده می‌شود و آن عشق به انسان‌ها و یا دوست داشتن آن‌هاست؛ احساسی که سرچشمه تمام ویژگی‌های والای انسانیت است. فداکاری، از خودگذشتگی و حق‌شناسی است که می‌تواند انسان را در دستیابی به مفهوم واقعی خوشبختی کمک کند.